

TEMAPLAN FOR IDRETT, LEIK, FYSISK AKTIVITET OG ANLEGG

2022 – 2026

Verdal kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

Del 1

Innledning 3

Formål..... 5

Retningslinjer for prioritering av spillemidler ... 6

Kunnskapsgrunnlag og analyse..... 7

Satsingsområder..... 8

Prioritering av spillemidler18

Interkommunale idrettsanlegg..... 20

Sjekkliste idrettsanlegg 22

Årshjul spillemidler..... 24

Del 2

Handlingsprogram anlegg 25

INNLEDNING

Planens formål

Denne temaplanen skal erstatte Temaplan for anlegg for lek, idrett og aktivitet Verdal kommune 2015-2018. I kommende planperiode vris mer av fokuset over på aktivitet. Anlegg er viktig, men det er aktiviteten i anleggene som er det aller viktigste. Ambisjonen er at alle skal ha mulighet til å være fysisk aktive, uavhengig av alder, kjønn og funksjonsevne og at det samlet sett skal bidra til god folkehelse hos innbyggerne.

Hovedfokus i planperioden vil være å utvikle og rehabilitere eksisterende anlegg. Det betyr ikke at det ikke skal bygges nye anlegg i Verdal. Det skal imidlertid bygges riktig anlegg på riktig sted, og anlegg det er dokumentert behov for. For å lykkes med det må det samarbeides mer og alle kan ikke få alle typer anlegg nært der de bor. I sum skal det i kommunen og regionen imidlertid være et stort mangfold av anlegg og et bredt aktivitetstilbud til innbyggerne. For store og kostnadskrevende anlegg må det være et regionalt perspektiv på videre anleggsutvikling. Anleggstilbudet innenfor 30-60 minutters radius bør utredes før nyetableringer, spesielt gjelder dette ved kostnadskrevende anlegg. Hvor langt må en eksempelvis regne med å kjøre for å få tilgang til et snøsikkert skianlegg? Det blir fortsatt viktig å legge til rette med nærmiljøanlegg og et variert friluftsliv nært der mange folk bor og oppholder seg.

I Verdal har det de siste 10 årene, og spesielt i forrige planperiode 2015-2018, vært fokus på anleggsutvikling. Det har blitt realisert mange gode idrettsanlegg og nærmiljøanlegg både av frivillige lag og foreninger og av kommunen. Det har vært

stort søknadsvolum av spillemiddelsøknader og anlegg i Verdal er i perioden 2010-2020 tildelt i overkant av 70 mill. kroner i spillemidler.

Slik situasjonen er i dag er det, både nasjonalt og regionalt, stor underdekning på spillemidler, og det er ikke lenger noen garanti for at alle søknader innvilges. Trøndelag fylkeskommune har nye retningslinjer for fordeling av spillemidler som blant annet sier at videre anleggsutvikling i kommunene skal skje på bakgrunn av et oppdatert

kunnskapsgrunnlag og gode behovsanalyser. Videre er et av vilkårene at anleggene skal planlegges og driftes med mål om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Tidligere OL-vinner Stine Lise Hattestad sier følgende: *“Idretten er så ekstremt mangfoldig og spiller inn på bærekraft på nesten hele perspektivet”*. Da må det skapes forståelse for hva bærekraft er for idretten, slik at idretten kan være konkrete og gjøre dette om til noe som er håndterbart.

Samarbeid mellom klubber og kommuner er et eget satsingsområde i temaplanen, både når det gjelder aktivitet og anlegg. Samarbeid ligger også som et premiss for å lykkes med mål og strategier, og ikke minst tiltakene, i de øvrige satsingsområdene i temaplan. I Kommunepla-

nens samfunnsdel 2021-2030 er det flere mål og strategier som bygger på inkludering og at innbyggerne og frivillige organisasjoner skal være medskapende i utviklingen av lokalsamfunnet. Kommuneorganisasjonens rolle blir å stimulere til, og legge til rette for at dette kan skje på et mangfold av arenaer som gjør deltagelse naturlig, lett tilgjengelig, inkluderende og motiverende. Fremover må det skapes enda bedre arenaer for dialog og samarbeid på tvers; mellom kommune og idretten, mellom ulike idretter og på tvers av kommunegrensene.

I planprosessen har det vært bred involvering gjennom spørreundersøkelsen til ungdomsråd, elderråd og rådet for likestilling av funksjonshemmede. Det er også gjennomført flere innspillmøter, bla. med Nord universitet. Det er et godt etablert faglig samarbeid mellom

RELEVANTE BEGREP SOM BENYTTES I TEMAPLAN OG KUNNSKAPSGRUNNLAGET:

- Organisert idrett er aktivitet i form av konkurranse eller trening i den organiserte idretten.
- Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet er all aktiviteten du selv tar initiativ til. Når du vil, hvor du vil og med hvem du vil.
- Leik er aktivitet uten annet formål enn leken i seg selv. Leik kan utføres alene eller sammen med andre og spiller en viktig rolle i læring og utvikling.
- Friluftsliv er ikke-motorisert ferdsel, opphold og aktiviteter i naturen med rekreasjon som formål.
- Fysisk aktivitet er all kroppslig bevegelse som er utført av skjelettmuskulatur, og som resulterer i en vesentlig økning i energiforbruket.

kommunene Verdal og Levanger på feltet, og det har vært gjennomført felles planprosess. Medvirkningsprosessene med idrettsrådene i begge kommunene er kjørt felles. På denne måten har det vært åpne og brede diskusjoner, og grunnlaget for å samarbeide på tvers av klubber og kommunegrensene er allerede på plass.

Planen følger opp Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 ved at relevante mål og strategier er hentet derfra og tilpasset temaplanområdet.

FORMÅL

Temaplan for idrett, lek, fysisk aktivitet og anlegg skal være et verktøy for å tilrettelegge for fysisk aktivitet for kommunens innbyggere gjennom hele livet, og er en plan for utvikling av både aktivitet og anlegg i Verdal kommune.

Temaplanen følger opp Kommuneplanens samfunnsdel ved at relevante mål og strategier er hentet fra Kommuneplanens samfunnsdel og tilpasset temaplanområdet. Strategiene følges opp gjennom tiltak og oppdrag i temaplanen, som vil inngå i grunnlaget for den årlige rulleringen av kommunens Handlings- og økonomiplan/Budsjett.

Det er utarbeidet kunnskapsgrunnlag og analyser som ligger til grunn for valg av mål, strategier og tiltak i temaplanen. Kunnskapsgrunnlaget og analysene innarbeides i kommunens felles samfunnsanalyse.

Utviklingen i Verdal kommune skal bygge på FNs bærekraftsmål. Det betyr at vi skal tilfredsstillе dagens behov for positiv utvikling på kort sikt, uten å redusere mulighetene for kommende generasjoner. Det skal skapes gode løsninger lokalt som også bidrar til bærekraftig utvikling globalt.

For Temaplan idrett, lek, fysisk aktivitet og anlegg er følgende bærekraftsmål valgt ut som mest relevante:

For at anlegg skal kunne tildeles spillemidler må de være omtalt i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet der det er gjort kunnskapsbaserte behovsvurderinger.

Temaplanen skal være kunnskapsgrunnlaget for riktige investeringer både på kort og lang sikt i et helhetlig og bærekraftig perspektiv. Den skal være et arbeidsverktøy for å prioritere spillemidler i tråd med vedtatte mål og strategier. Temaplan skal bidra til å sikre likeverdige og forutsigbare aktivitetstilbud til innbyggerne i hele kommunen, uavhengig av alder, kjønn, økonomi og funksjonsevne.

Temaplan skal utarbeides i tråd med retningslinjene Kultur – og likestillingsdepartementet. Veileder - Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (V-0798) - regjeringen.no

RETNINGSLINJER FOR PRIORITERING AV SPILLEMIDLER

Trøndelag fylkeskommune vedtok våren 2020 nye mål og retningslinjer for prioritering av spillemiddelsøknader (vedtak FT 48/20).

Anlegg som prioriteres i Trøndelag i perioden 2020-2023 er:

1. Interkommunale idrettsanlegg.
2. Attraktive aktivitetsanlegg. Dette er anlegg både inne og ute, som er tilrettelagt for allsidighet og inkluderende og attraktive møteplasser i nærmiljøet og ved skoler.
3. Idrettsanlegg med høyt aktivitetspotensiale for barn og unge, i områder med lav anleggsdekning for de aktuelle idrettene.
4. Nødvendig oppgradering av eksisterende anlegg der det skal gjennomføres arrangement som har nasjonal status.

Fylkeskommunens retningslinjer krever at det gjøres gode lokale behovsvurderinger, slik at det bygges riktige anlegg på riktig sted. Det vil si at det ikke lenger blir en selvfølge at alle anlegg får spillemidler, men at anlegg det er dokumentert behov for prioriteres. Dette gjelder

spesielt de store og kostnadskrevende anleggene. Retningslinjene skal evalueres hvert fjerde år.

I tillegg har Fylkestinget vedtatt følgende vilkår for prioritering av anlegg i Trøndelag;

- Anlegg som tildeles spillemidler skal være omtalt i en kommunal plan som er utarbeidet etter prosesskravene i plan- og bygningsloven, og må inneholde kunnskapsbaserte behovsvurderinger.
 - Store kostnadskrevende idrettsanlegg bør i tillegg være prioritert i trønderidrettens egne anleggsplaner.
 - Alle anleggene må planlegges og driftes med mål om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.
- » [Forskuttering av spillemidler 90/16 Forskuttering spillemidler - Verdal kommune](#)

KUNNSKAPSGRUNNLAG OG ANALYSE

Det er utformet et kunnskapsgrunnlag som gir nærmere innsikt i utviklingstrekk og omhandler omtale av forskning, offentlige føringer og dokumenter for fagområdet. Videre er det utarbeidet kart over anleggsdekning med behovsvurderinger knyttet til ulike anleggstyper. Kunnskapsgrunnlaget og analysen ligger til grunn for valg av mål, strategier og tiltak i temaplanen. Og er et viktig vedlegg til temaplanen. Det innarbeides videre i kommunens felles samfunnsanalyse.

Oppsummering av utviklingstrekk

Resultater fra HUNT4 viser at engasjementet eller andelen av befolkningen i Verdal som driver trening eller en form for idrett i fritiden er veldig høy. Friluftsliv, kino/konsert/teater og idrett/trening/idrettsarrangement er aktiviteter som størsteparten av befolkningen bedriver utenom arbeidstida.

Videre synes det å være et skifte fra organisert- til egenorganisert aktivitet blant ungdom og voksne, samtidig som treningssentre trekker mange ungdommer. Det er også en tendens til at friluftsliv, ski og sykling i nærområder med enkel tilrettelegging skaper aktivitet.

Den tradisjonelle idretten trekker fortsatt de yngste, men fra 13 år og oppover er det færre. I 18-årsalderen er det nesten ingen aktivitet igjen i de organiserte tradisjonelle lagidrettene så som fotball og handball.

Den organiserte idretten engasjerer svært mange barn og unge. Ungdataundersøkelsen på landsbasis viser at 75 % av samtlige tenåringer har i kortere eller lengre perioder vært med i ungdomsidrett. Samtidig er frafallet fra ungdomsidretten stort. Nærmere seks av ti som har vært

med i ungdomsidrett, har sluttet før de er blitt 18 år. Ungdata-undersøkelsen i Verdal viser at 52 % av ungdommene på ungdomsskolen sjelden eller aldri trener i regi av et idrettslag. Blant ungdommene på videregående er det 69 % som sjelden eller aldri trener i regi et idrettslag. Mange trener på andre arenaer, og vanligst er det å trene på egen hånd. Å trene i et treningsstudio blir vanlig for mange særlig fra 14-årsalderen.

Friluftsliv står sterkt i befolkningen, og undersøkelser viser at ni av ti nordmenn driver med friluftsliv. Tilgangen på natur- og rekreasjonsområder nært hjemmet har stor betydning for hvor fysisk aktive folk er og hvor mye de driver med friluftsliv. Studier viser at tilgang til natur og rekreasjonsområder øker aktiviteten for både barn, voksne og eldre med 80% hvis det er tilgjengelig under 500 meter fra boligen.

SATSINGSOMRÅDER

Temaplan for idrett, leik og fysisk aktivitet i Verdal kommune har fire satsingsområder. Et satsingsområde er et område som skal ha særlig fokus og prioriteres.

- En mer inkluderende idrett
- Samarbeid på tvers av klubber og kommuner
- Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet
- Idrettsanlegg, miljø og bærekraft

Hvert satsingsområde inneholder mål, strategier og tiltak. Målene beskriver hva som ønskes oppnådd – «SLIK VIL VI HA DET», og strategiene beskriver hvordan vi skal jobbe for å nå målene – «SLIK SKAL VI GJØRE DET». Tiltakene er beskrevet, det samme er ansvarlige for tiltakene med samarbeidspartnere og tidslinje for gjennomføring. Det er to typer tiltak i denne planen. Det ene er tiltak som innebærer økonomiske ressurser. Det andre er tiltak som innebærer arbeidsinnsats i form av ansatte ressurs, frivillig innsats o.l. Disse er beskrevet som «oppdrag». Tiltakene i planen skal revideres årlig i forbindelse med revidering av økonomi- og handlingsplan, mens mål og strategier revideres i forbindelse med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

«Elitesatsing for barna - eller foreldrene? Tidlig spesialisering minsker sjansen for å nå «toppen» og de aller fleste blir ikke eliteutøvere»

Vegar Rangul, Førsteamanuensis HUNT forskningscenter, NTNU

«Barneidretten er ikke et verktøy for toppidretten, men toppidrett er en konsekvens av god barneidrett»

Mari Bjone, Rådgiver barn og unge, NIF

SATSINGSOMRÅDE: EN MER INKLUDERENDE IDRETT

Med satsingsområdet «en mer inkluderende idrett» ønsker Verdal kommune å fremme mangfold og inkludering i idretten for å bidra til å styrke idrettsaktivitetene etter pandemien. En mer inkluderende idrett vil si at alle barn og ungdommer som ønsker å delta i idrett skal ha mulighet til dette, basert på egne ønsker og behov. Barn og ungdom skal ha relevante og attraktive aktivitetstilbud, og universell utforming skal bidra til likestilling og deltakelse for alle.

SATSINGSOMRÅDE: EN MER INKLUDERENDE IDRETT

Samfunns mål: I Verdal opplever alle barn og unge trygghet, tilhørighet, likeverd, mestring og deltakelse i fellesskapet

I Verdal deltar alle i utdanningsløp, arbeids- og samfunnsliv ut fra egne forutsetninger.

HVORDAN VIL VI HA DET? IDRETTSMÅL	HVORDAN SKAL VI GJØRE DET? IDRETTSSTRATEGIER	TILTAK	OPPDRAG / BESKRIVELSE	ANSVARLIG FOR OPPSTART	SAMARBEIDS-PARTNERE	ØKONOMI								HVA SKAL VI FØLGE MED PÅ?
						KOSTNAD					FINANSIERING			
						2022	2023	2024	2025	2026	Eget budsjett	Økte kostn. i økon.plan	Ekst. tilskudd	
Alle barn og unge i Verdal får mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet	Legge til rette for gode, varierte og inkluderende tilbud innen organiserte og egenorganiserte aktiviteter*	Kartlegge kostnads-driverne i idretten	Kartlegge hva det er som gjør det dyrt å delta i idrett i Verdal, for å sikre de beste tiltakene for å redusere kostnadsnivået	Kultur-tjenesten	Teknisk drift, Oppvekst. Lag og foreninger. Verdal idrettsråd	x	x				x			Prisnivå hall-leie i Trøndelag
	Bidra til at alle barn og unge får sin mulighet til å delta i fritidsaktiviteter etter eget ønske, uavhengig av foresattes økonomi*													
	Bidra til at alle barn og ungdom opplever motivasjon, mestring, læring og glede - alene og i samspill med andre*													
	Jobbe med informasjonsutveks-ling, slik at flere har mulighet til å ta del og kjenne på mestring i aktivitetene som finnes													
	Styrke arenaer for sosial inkludering og stimulere til samfunnsdeltakelse*													
Legge til rette for et variert friluftsliv der folk bor*	Videreutvikle åpne og gratis tilbud for barn og unge. Videreutvikle BUA	Åpne og gratis tilbud sikrer at de som ikke har mulighet til å delta på jevnlig fritidaktiviteter pga. økonomi, får prøvd noen aktiviteter. Dette kan også være inngangen til deltagelse. Sikre et godt og variert tilbud på BUA.	Kultur-tjenesten	Teknisk drift, Veksttorget, frivilligheten. Verdal idrettsråd	x	x	x	x	x	x		x	Deltagelse på gratistilbud	
Legge til rette for at barn og unge får mulighet til å prøve ut fritidsaktiviteter uavhengig av familiens økonomi*	Arbeide for å etablere allidrett for barn i alle skolekretser.	Allidrettsmodellen er gratis/billig, allsidig og lekbetont. Det gir også gode mulig-heter for eksterne tilskudd. Lagene kan samarbeide om tilbudet. Særlig fokus på at særiddrettslag og fleriddrettslag. Temamøte Eksterne tilskudd LAM midler	Verdal idrettsråd	Kultur-tjenesten Lag og foreninger Skole/oppvekst	x	x	x	x	x			x		

* strategier fra samfunnsplan

SATSINGSOMRÅDE: SAMARBEID PÅ TVERS AV KLUBBER OG KOMMUNER

Satsingsområdet samarbeid på tvers av klubber og kommuner skal stimulere til økt samarbeid både om anlegg og aktivitet.

Økt samarbeid på tvers av klubber om aktivitet vil kunne gi et bedre aktivitetstilbud med større mangfold. Det igjen vil gi et større og mer robust idrettsmiljø som fører til økt rekruttering av barn og unge og flere voksne som frivillig. Samarbeid om anlegg handler om å sikre et mangfoldig anleggstilbud, bærekraftig drift og utvikling samt at anleggene utnyttes på tvers av klubber og aktivitet. Det er store kostnader med å bygge og drifte anleggene, viktig med størst mulig utnyttelsesgrad av de anleggene eksisterer og planlegges i fremtiden.

Reisetidsanalysene til Trøndelag fylkeskommune viser at det er godt grunnlag for samarbeid om store idrettsanlegg på Innherred. Reisetidsanalysene er kjørt på 15, 30 og 45 minutters kjøretid fra rådhuset i sone Innherred, og viser at vi på kort tid kjører inn i hverandres kommuner.

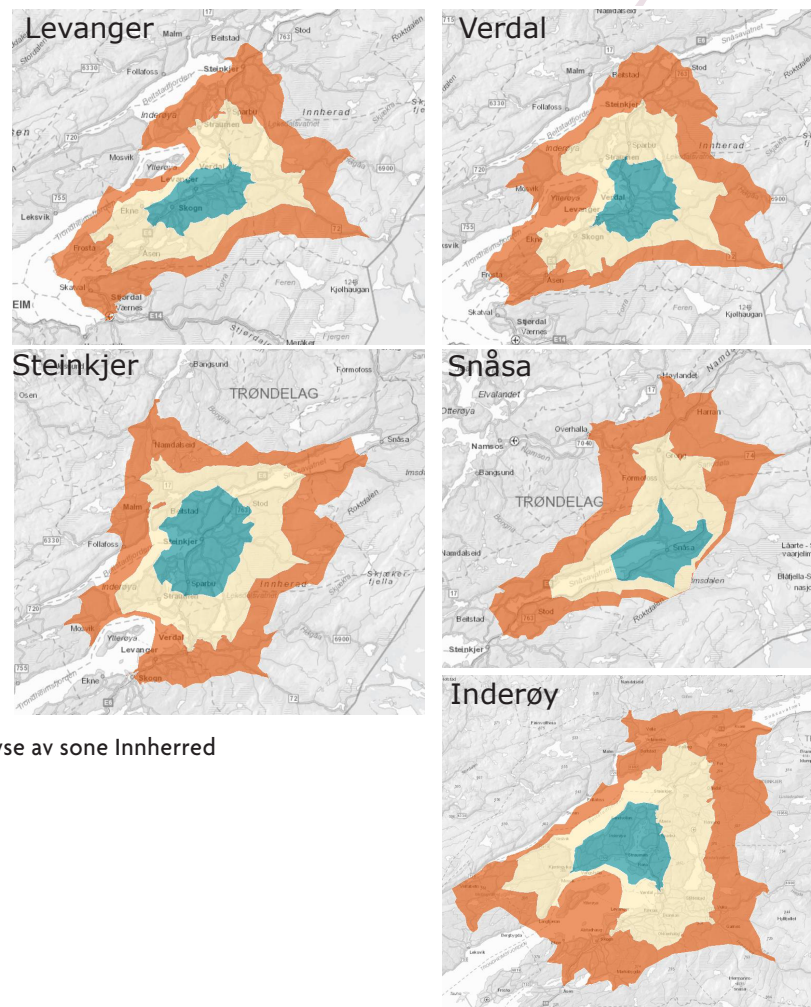
Reisetidsanalyse Innherred - befolkning innen ulik reisetid fra rådhus

	15 minutter	30 minutter	45 minutter
Levanger	25 243	38 917	74 039
Verdal	23 471	47 197	62 618
Inderøy	8 339	47 866	62 369
Steinkjer	20 313	39 810	61 662
Frosta	2 793	8 430	48 880
Snåsa	2 023	4 031	8 338

Metode

Reisetidsanalysen har tatt utgangspunkt at man kjører i skiltet hastighet med bil under optimale kjøreforhold, uten annen trafikk på veien og grønt lys i alle lyskryss. deretter er det lagt inn en 10 % forsinkelse. Analysen er kjørt på 15, 30, 45, minutters kjøretid fra rådhuset i kommunene

Datasettet ELVEG-2019 er brukt i beregningene. Deretter er det brukt datasett fra SSB med befolkning per 1. januar 2019 på et 250x250 meters rutenett for å beregne hvor mange personer som bor innenfor de forskjellige reiseavstandene.

Trøndelag fylkeskommunes reisetidsanalyse av sone Innherred

SATSINGSOMRÅDE: SAMARBEID PÅ TVERS AV KLUBBER OG KOMMUNER

Samfunns mål: Verdal er en betydningsfull aktør i et utstrakt regionalt samarbeid på Innherred

HVORDAN VIL VI HA DET? IDRETTSMÅL	HVORDAN SKAL VI GJØRE DET? IDRETTSSTRATEGIER	TILTAK	OPPDRAG / BESKRIVELSE	ANSVARLIG FOR OPPSTART	SAMARBEIDS-PARTNERE	ØKONOMI								HVA SKAL VI FØLGE MED PÅ?
						KOSTNAD					FINANSIERING			
						2022	2023	2024	2025	2026	Eget budsjett	Økte kostn. i økon.plan	Ekst. tilskudd	
I Verdal er det godt samarbeid på tvers av klubber og andre kommuner om anlegg og aktivitet	Kommuneorganisasjonen skal jobbe kunnskapsbasert og være en pådriver for innovasjon og utvikling * Verdal samarbeider med andre kommuner om interkommunale idrettsanlegg i tråd med vedtak i Kommunestyret PS 90/20.	Etablere et nettverk med jevnlige møter på tvers av kommunene og idrettsrådene	Sikre jevnlig dialog på tvers av kommunene og idrettsrådene om de aktuelle interkommunale idrettsanleggene, som ledd i oppfølging av vedtak i PS 90/20.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, Innherred idrettssoneråd	x	x	x	x	x	x			Deltakelse/fracfall i organisert idrett og fysisk aktivitet Ungdataundersøkelsen HUNT-undersøkelsen Anleggsutvikling i regionen
	Anleggene utnyttes på tvers av kommuner, klubber og aktivitet	Initiere samarbeid på tvers av kommunene på Innherred om plan for store og kostnadskrevende idrettsanlegg	Sikre bedre samarbeid på tvers av aktuelle kommuner på Innherred som grunnlag for felles del om kostandskrevende idrettsanlegg i neste revdiering av temaplan.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, Innherred idrettssoneråd nabokommuner		x	x	x	x	x		x	
	Bygger riktig anlegg på riktig sted og anlegg det er behov for	Interkommunale anlegg og anlegg med samarbeid på tvers av flere klubber prioriteres frem på spillemiddellista	Stimulere til samarbeid ved å prioritere frem anlegg med samarbeid på spillemiddellista, som sikrer rask tilgang på spillemidler	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd	x	x	x	x	x	x		x	
	Legge til rette for at barn og unge får mulighet til å prøve ut fritidsaktiviteter uavhengig av familiens økonomi*	Samordne og optimalisere treningstid på tvers av sær idretter og andre aktiviteter. Videreutvikle årlige tildelingsmøter.	Sikre bedre koordinering av treningstid slik at anleggene utnyttes bedre under press, samt at barn og unge kan delta på flere fritidsaktiviteter uten å måtte velge for tidlig.	Kultur-tjenesten	Lag og foreninger, Veksttorget Verdal idrettsråd Service-kontoret TRFK Teknisk drift	x	x	x	x	x	x			

* strategier fra samfunnsplan

SATSINGSOMRÅDE: EGENORGANISERT IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

74 % av den aktive befolkningen over 15 år driver med egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, og de siste 20 årene har den norske bevegelseskulturen blitt vesentlig mer mangfoldig. Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet omfavner på den ene siden tradisjonelle aktiviteter som ski, løping, sykling og friluftsliv, samtidig som at den omfavner de nyere formene for aktivitet, som for eksempel parkour, skating, crossfit og yoga.

I Verdal en aldrende befolkning i sentrumsområdet, det vil være viktig å tilrettelegge møteplasser og nærmiljøanlegg som kan aktivisere alle fra 0 til 100 år.

Sandvolleyballbane i Vinne aktivitetspark

SATSINGSOMRÅDE: EGENORGANISERT IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Samfunns mål: I Verdal finnes det tilstrekkelig og egnede arenaer til å oppleve og utøve et bredt spekter av kultur-, fritids- og friluftaktiviteter. Verdal er en helsefremmende og forebyggende kommune.

HVORDAN VIL VI HA DET? IDRETTSMÅL	HVORDAN SKAL VI GJØRE DET? IDRETTSSTRATEGIER	TILTAK	OPPDRAK / BESKRIVELSE	ANSVARLIG FOR OPPSTART	SAMARBEIDS-PARTNERE	ØKONOMI									HVA SKAL VI FØLGE MED PÅ?
						KOSTNAD					FINANSIERING				
						2022	2023	2024	2025	2026	Eget budsjett	Økte kostn. i økon.plan	Ekst. tilskudd		
Alle innbyggerne i Verdal kommune er fysisk aktiv i tråd med nasjonale anbefalinger.	Legge til rette for og stimulere til helsefrem-mende levevaner med fysisk aktivitet og et sunt kosthold*	Styrke finansiering av løypekjøring	Sikre at løypekjøring på ulike utfarts-områder i Verdal opprettholdes og har forutsigbar økonomi.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, aktuelle lag og foreninger	x	x	x	x	x		x			
Nasjonale anbefalinger: Fysisk aktivitet for barn og unge: Barn og unge bør være i fysisk aktivitet 60 minutter hver dag. Aktiviteten bør være variert og intensiteten både moderat og hard. Fysisk aktivitet for voksne og eldre: Voksne og eldre bør være fysisk aktive minimum 150 minutter med moderat intensitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke, eller en kombinasjon av moderat og høy intensitet Øvelser som gir økt muskelstyrke til store muskelgrupper bør utføres to eller flere dager i uken Eldre med nedsatt mobilitet, personer som er ustø, anbefales i tillegg å gjøre balanseøvelser og styrketrening tre eller flere dager i uken	Bidra til sambruk av offentlige bygg og uteområder*	Kartlegge Friluftslivets ferdsselsårer*	Friluftslivets ferdsselsårer skal identifiseres, ivareta og utvikle stier, turveier, løyper og leder som er viktige for friluftsliv.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, arealforvaltning, Teknisk drift og lag og foreninger		x	x			x		x	Deltakelse i egen-organisert idrett og fysisk aktivitet Ungdata-undersøkelsen HUNT-undersøkelsen Deltagelse på gratistilbud	
	Legge til rette for mangfold av aktiviteter*	Prioritere gode skoleanlegg, nærmiljøanlegg og nærfri-luftsliv som retter seg mot de minst aktive innbyggerne og begge kjønn	For å få enda flere til å være aktiv må tiltakene tilrettelegges slik at de inviterer til aktivitet på tvers av kjønn, alder og funksjonsnivå. Prioritere Stiklestad skole, Verdalselvprosjektet og friområde på Ørmelen	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, teknisk drift, oppvekst og lag og foreninger	x	x	x	x	x		x	x		
		Utrede og sikre nye friluftslivsområder for statlig sikring*	Identifisere aktuelle friluftslivsarealer å sikre for allmennheten, slik at flest mulig får tilgang til flotte naturopplevelser.	Kultur-tjenesten	Teknisk drift, Verdal idrettsråd Aktuelle grunneiere			x	x	x	x		x		
		Samlokalisere flest mulig anlegg for egenorganisert og organisert idrett. Utnytte hallflater og anlegg når de ikke er opptatt til organisert aktivitet.	Samlokalisering gir anleggene større mangfoldig og appelerer til flere brukergrupper. Hallflater kan benyttes til mange ulike aktiviteter utover organisert idrett.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd Teknisk drift, Veksttorget Servicekon-toret Lag og foreninger	x	x	x	x	x	x				
		Søke om tilskudd for å vurdere behovet for å etablere et interkommunalt friluftsråd.	Et friluftsråd er et fast samarbeid mellom to eller flere kommuner og eventuelt organisasjoner om nærmere definerte felles friluftsoppgaver.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd Aktuelle grunneiere		x	x	x	x		x	x		

* strategier fra samfunnsplan

VINNE AKTIVITETSPARK

SATSINGSOMRÅDE: IDRETTSANLEGG, MILJØ OG BÆREKRAFT

Essensen i begrepet «bærekraftig utvikling» er å tilrettelegge for framtiden. Dette gjøres gjennom å sikre at ressurser ikke går varig tapt, og at de forvaltes på en god måte. Denne tankegangen er spesielt viktig at blir implementert i bygge- og anleggsprosjekter, både ved nybygg og rehabilitering, da slike prosjekter ofte er svært ressurskrevende.

Bærekraftig utvikling handler ikke bare om klima og miljø, men også om økonomi og sosiale forhold.

Behovsvurdering, fleksibilitet og funksjonalitet er de viktigste nøklene til et bærekraftig idrettsanlegg, da dette bestemmer verdien målt i både bruk, kroner og klimagassutslipp.

Norsk idrett må, på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, ta et aktivt ansvar for egen miljøpåvirkning. Miljøansvaret er en del av det større samfunnsansvaret idretten har, og det må integreres i kjernevirksomheten til idrettslagene og anleggseierne, slik at det blir et bevisst fokusområde i alt fra aktivitet, drift og arrangementer til anleggsbygging.

SATSINGSOMRÅDE: IDRETTSANLEGG, MILJØ OG BÆREKRAFT

Samfunnsmål: Verdalssamfunnet er miljøvennlig og bekjemper klimaendringene

HVORDAN VIL VI HA DET? IDRETTSMÅL	HVORDAN SKAL VI GJØRE DET? IDRETTSSTRATEGIER	TILTAK	OPPDRAK / BESKRIVELSE	ANSVARLIG FOR OPPSTART	SAMARBEIDS- PARTNERE	ØKONOMI								HVA SKAL VI FØLGE MED PÅ?
						KOSTNAD					FINANSIERING			
						2022	2023	2024	2025	2026	Eget budsjett	Økte kostn. i økon.plan	Ekst. tilskudd	
I Verdal har vi bærekraftige utvikling av idrettsanlegg som skaper varige verdier for brukerne, i form av sosiale kvaliteter, lave driftskostnader og høy bruksverdi		I spillemiddelordningen prioritere rehabilitering, drift og vedlikehold av eksisterende anlegg fremfor å bygge nytt hvis ikke det er et tydelig behov for nye anlegg.	Anlegg trenger nødvendig drift og vedlikehold, og hvis ikke analyser tilsier et behov for nytt anlegg, bør tid og ressurser prioriteres til å ha god kvalitet på eksisterende anlegg i forventet levetid.	Alle anleggseiere		x	x	x	x	x	x		x	Prisnivå hall-leie i Trøndelag Deltakelse/fracfall i organisert idrett og fysisk aktivitet Ungdataundersøkelsen HUNT-undersøkelsen Deltagelse på gratistilbud
	Gjenbruk, renovering og utvikling av eksisterende anlegg heller enn nybygg	Utarbeide årshjul for drift- og vedlikeholdssoppgaver	Et århjul med beskrivelse av hva som må, skal og bør gjøres av drifts- og vedlikeholdssoppgaver knyttet til de ulike anleggstypene, vil gjøre det enklere å bevare anleggene og sikre at kvaliteten holder i forventet levetid.	Veksttorget Lag og foreninger Teknisk drift	Kulturtjenesten Lag og foreninger	x	x	x			x			
	Samlokalisere flest mulig idretter og aktiviteter, utforme anlegg på en måte som fremmer trivsel, fellesskap og inkludering, og bygge riktig anlegg på riktig sted	Samordne drift og vedlikehold av kunstgressbaner og andre idrettsdekker med felles utstyr der det er hensiktsmessig, og følge opp forskriften for å hindre plastholdig granulat utenfor banen	Det vil være både økonomiske og ressursmessige besparelser å samordne drift og vedlikehold av anlegg som er krevende å drifte og vedlikeholde. Forskriften om håndtering av granulat må etterfølges.	Veksttorget Lag og foreninger	Teknisk drift Kulturtjenesten	x	x	x	x	x	x			
		Sørge for god planlegging og gjør behovsanalyser ut fra aktivitets- og kompetansemiljø, samt anleggsdekning	Vurdere behovet for anlegg ut fra aktivitetssituasjonen, anleggssituasjonen og befolkningsdata, slik at man bygger riktig anlegg på riktig sted.	Kultur-tjenesten	Alle anleggseiere Verdal idrettsråd	x	x	x	x	x	x		x	
		Anlegg med god plan for drift og vedlikehold prioriteres frem på spillemiddellista	Stimulere anleggseiere til å ha større fokus på drift og vedlikehold.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd	x	x	x	x	x	x			
		Styrk samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner, kompetanse/fagmiljø og frivilligheten	Ved tettere samarbeid om både anlegg og aktivitet, vil tilbudene totalt sett styrkes. Etablere årlig møte	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd Lag og foreninger Nord universitet Videregående skole	x	x	x	x	x	x			
		Kunstgressbaner med miljøvennlig innfyll prioriteres frem på spillemiddellista.	Stimulere eiere av kunstgressbaner til å velge miljøvennlig innfyll ved rehabilitering av eksisterende fotballbaner.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd Lag og foreninger		x	x	x	x	x			

Forts. >>

SATSINGSOMRÅDE: IDRETTSANLEGG, MILJØ OG BÆREKRAFT

Samfunns mål: Verdalssamfunnet er miljøvennlig og bekjemper klimaendringene

HVORDAN VIL VI HA DET? IDRETTSMÅL	HVORDAN SKAL VI GJØRE DET? IDRETTSSTRATEGIER	TILTAK	OPPDRAK / BESKRIVELSE	ANSVARLIG FOR OPPSTART	SAMARBEIDS-PARTNERE	ØKONOMI								HVA SKAL VI FØLGE MED PÅ?	
						KOSTNAD					FINANSIERING				
						2022	2023	2024	2025	2026	Eget budsjett	Økte kostn. i økon.plan	Ekst. tilskudd		
		Utnytte ledig kapasitet i hverandres anlegg og på tvers av kommunegrensene	Hvis timeplanen er full i et idretts-anlegg, kan det være ledig kapasitet i et annet tilsvarende anlegg med annen anleggseier som bør utnyttes før det bygges nye anlegg. Dette må sees i sammenheng med transport.	Kultur-tjenesten	Verdal idrettsråd, alle anleggseiere	x	x	x	x	x	x				
		Styrke samarbeidet om kraftsenteret for snøproduksjon i Blommen skisenter i Verdal	Samarbeid om kunstsno for flest mulig skiklubber på ett sted, sikrer drift av et kostnadskrevende anlegg og bidrar til en mer bærekraftig skisport	Verdal idrettsråd	Kulturtjenesten Lag og foreninger	x	x	x	x	x	x				

PRIORITERING AV SPILLEMIDLER

Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet Retningslinjer for Trøndelag (2020-2023) – Vedtatt av Fylkestinget 23.4.2020

Formålet med ordningen

Spillemidler til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet med stort brukspotensial, er sentrale virkemidler for å innfri målene på anleggsfeltet. Spillemidlene skal bidra til infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive aktivitet, både i regi av den frivillige, medlemsbaserte idretten og gjennom muligheten for egenorganisert aktivitet (jfr. Bestemmelsene/Kulturdepartementet).

Generelle forutsetninger for tilskudd

Det er Kulturdepartementet som fastsetter regelverket og tilskuddssatsene til de ulike anleggs-kategoriene. For generelle vilkår henvises derfor til Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Trøndelag fylkeskommune prioriterer de godkjente søknadene og fordeler rammen fra staten. Kommunene og søkerne må gjøre seg kjent med gjeldene retningslinjer, både på nasjonalt og regionalt nivå. Søknadene må inneholde nødvendig dokumentasjon for saksbehandling. Det stilles større krav til store kostnadskrevende anleggene. Det anbefales tidlig kontakt både med idretten og kommunen/ fylkeskommunen. Søknader som ikke tilfredsstiller vilkårene blir avvist, eller sendt i retur.

Vilkår

- Anlegg som tildeles spillemidler skal være omtalt i en kommunal plan som er utarbeidet etter prosesskravene i plan- og bygningsloven, og må inneholde kunnskapsbaserte behovsvurderinger.
- Store kostnadskrevende idrettsanlegg bør i tillegg være prioritert i trønderidrettens egne anleggsplaner
- Alle anleggene må planlegges og driftes med mål om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft*

Målsetting

Det overordnede målet er at anlegg til idrett og fysisk aktivitet bidrar til god helse, sosial utjevning, trygge lokalsamfunn og oppvekstmiljø for flest mulig. Nærmiljøet og møteplasser skal være tilrettelagt for opplevelser og aktivitet.

Alle skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet, både i regi av idretten og i egenorganisert aktivitet, til en lavest mulig kostnad. Det legges særlig vekt på å utvikle attraktive tilbud til barn og unge.

Trimtrapp ved elvepromenaden.

Skytebanen på Vinne skole.

Ishockeybane, Forbregd Lein

Anlegg som prioriteres i Trøndelag i perioden 2020-2023

For å nå målene vil følgende anlegg bli prioritert ved tildeling av spillemidler:

1. Interkommunale anlegg
2. Attraktive aktivitetsanlegg. Dette er anlegg både inne og ute, som er tilrettelagt for allsidighet og inkluderende og attraktive møteplasser i nærmiljøet og ved skoler**
3. Idrettsanlegg med høyt aktivitetspotensiale for barn og unge, i områder med lav anleggsdekning for de aktuelle idrettene***
4. Nødvendig oppgradering av eksisterende anlegg der det skal gjennomføres arrangement som har nasjonal status

Øvrige anlegg som tilfredsstillir Kulturdepartementets bestemmelser og Trøndelag fylkeskommune sine vilkår prioriteres etter kommunale ønsker.

* Anleggene må være trygge og gi lik tilgang for alle. Anleggene må ha god bestandighet og høyt brukspotensiale, og må vektlegge gode løsninger for areal- og energibruk. Materialvalg må gjøres etter nasjonale standarder, og produktenes egnethet til gjenvinning må vurderes.

** Aktivitetsanlegg kan være både ordinære, nærmiljø- og friluftslivsanlegg. Anleggene må være tilpasset lokal aktivitetsprofil

*** Anlegg som inspirerer til stor aktivitet mange timer i døgnet og gjennom store deler av året, og som utfordrer brukere med ulike ferdighetsnivå, fra både skoler, idrettslag og ulike aldersgrupper i lokalsamfunnet. Anleggene må være tilpasset lokal/regional aktivitetsprofil.

INTERKOMMUNALE IDRETTSANLEGG

Både ressurs- og bruksmessig kan det være gunstig at flere kommuner går sammen om å bygge og drifte idrettsanlegg som det ellers er vanskelig å realisere innenfor én kommune. Særsilt tilskudd for interkommunale anlegg kan tildeles til ett anlegg per anleggstype i samarbeidende kommuner.

Interkommunale idrettsanlegg kan få et tillegg på 30 % av ordinært tilskudd forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- Anlegget er et større, kostnadskrevende anlegg, f.eks. svømmeanlegg eller idrettshall.
- Det er inngått bindende skriftlig avtale mellom to eller flere kommuner om investering og drift.

Verdal har følgende vedtatte retningslinjer om interkommunale idrettsanlegg: [090/20 Interkommunale idrettsanlegg - Verdal kommune](#)

1. Verdal kommune skal samarbeide med aktuelle kommuner om å realisere interkommunale idrettsanlegg.
2. Aktuelle interkommunale idrettsanlegg skal vurderes i de aktuelle idrettsrådene og kommunene før de tas inn i anleggsplan.
3. Anlegg som defineres som interkommunale idrettsanlegg innarbeides i gjeldende økonomiplan.
4. Det skal tilstrebes god balanse i fordeling av antall og type interkommunale idrettsanlegg i samarbeidende kommuner.

Kommunene Verdal og Levanger har hatt felles planprosess i revideringen av temaplanen, og interkommunale idrettsanlegg har gjennom planprosessen vært tema på fellesmøter med Verdal- og Levanger idrettsråd. Idrettsrådene har jobbet med flere oppgaver som er oppsummert i tabellen (neste side).

Tabellen omhandler:

- Behov for: Idrettsanlegg det er behov for på kort sikt i Verdal og Levanger som er av en slik størrelse at det kan defineres som interkommunalt.
- Aktuell: Idrettsanlegg som kan være aktuelle i regionen på lengre sikt og som er av en slik størrelse at de kan defineres som interkommunale.
- Ikke prioritert: Idrettsanlegg som er av en slik størrelse at de kan defineres som interkommunale, men som det ikke vurderes å være behov for i Verdal og Levanger, og derfor ikke prioriteres.

Tabellen er kun et utgangspunkt for videre arbeid med planer og politisk behandling. Tabellen innebærer ikke at de nevnte anleggene automatisk blir interkommunale idrettsanlegg. Alle anleggene som beskrives må behandles politisk som egne saker når det eventuelt blir aktuelt, med utgangspunkt i prinsippene for interkommunale idrettsanlegg.

INTERKOMMUNALE IDRETTSANLEGG				
Behov for	Plassering	Begrunnelse	Aktuelt **	Ikke prioritert ***
Tennis-/racketsporthall	Levanger	Etablert tennismiljø i Levanger, medlemmer fra både Levanger og Verdal Gunstig plassering på Levanger fritidspark som utredet i PS 41/20. Begge idrettsrådene støtter dette anlegget som interkommunalt idrettsanlegg, som fremmes som politisk sak i tråd med vedtatte prinsipper i 2022.	Ishall	Friidrettshall
	Uavklart		Skatehall	Fotballhall
Turnhall	Levanger*	Stort turnmiljø i Levanger, med medlemmer fra både Levanger og Verdal(Ungdom) Stort kompetansemiljø og eliteturn. Nærhet til skole og universitet. Basishall i Verdal er viktig for rekruttering.		Hoppbakke
Klatrehall	Verdal	Etablere klatrehall i Verdal. Eksisterer planer for dette – Verdal Klatreklubb. Godt klatremiljø. Nærhet til skole. Skaper balanse i fordeling av interkommunale anlegg. Begge idrettsrådene støtter dette anlegget som interkommunalt idrettsanlegg.		Sykelhall
				NM anlegg ski
				Kampsportshall

*Behov for basishall i Verdal.

**Disse er ikke foreslått plassert. Kan være aktuelle i andre kommuner, avklares i neste planperiode.

***Se behovsanalyse anlegg for begrunnelse.

SJEKKLISTE IDRETTSANLEGG

Det er en forutsetning at alle ordinære idrettsanlegg det søkes om spillemidler til, er omtalt i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Handlingsprogrammet skal rulleres årlig slik at nye anlegg, som er i tråd med vedtatte mål og strategier, kan rulleres inn og gis muligheter til å søke spillemidler og prioriteres i handlingsprogrammet. Nye nærmiljøanlegg kan søke spillemidler og prioriteres i handlingsprogrammet uten å rulleres inn via sjekklister idrettsanlegg. Ordinære anlegg som ikke er rullert inn i handlingsprogrammet, vil ikke være berettiget til å søke spillemidler. Det er både et prioritert- og uprioritert handlingsprogram, og rekkefølgen er slik:

1. Søknad om innmelding av idrettsanlegg til handlingsprogrammet via sjekk-skjema idrettsanlegg
2. Anlegg som rulleres inn settes på listen over uprioriterte anlegg i handlingsprogrammet, og kan søke spillemidler
3. Søknad om spillemidler
4. Godkjente søknader vurderes iht. vedtatte og mål og strategier og kommer på listen over prioriterte anlegg i handlingsprogrammet

Sjekklister idrettsanlegg benyttes ved innmelding av nye anlegg ved årlig rulling av handlingsprogrammet. Sjekklister skal sikre at mål og strategier for videre anleggsutvikling blir ivarettatt og at vi bygger riktig anlegg på riktig sted. Dette skal stimulere til økt samarbeid på tvers av klubber og kommuner. Anlegg tas ikke inn i handlingsprogrammet før disse spørsmålene er avklart. Dette gjelder ikke nærmiljøanlegg, som det kan søkes spillemidler til uten at anlegget er en del av kommunens temaplan. Søkere på nærmiljøtilskudd anbefaler likevel å planlegge godt i god tid og sette seg inn i gjeldende planer og retningslinjer.

Årlig frist for innsending av sjekklister idrettsanlegg er 1. mai. Innmelding av idrettsanlegg behandles politisk i driftsutvalget hver vår.

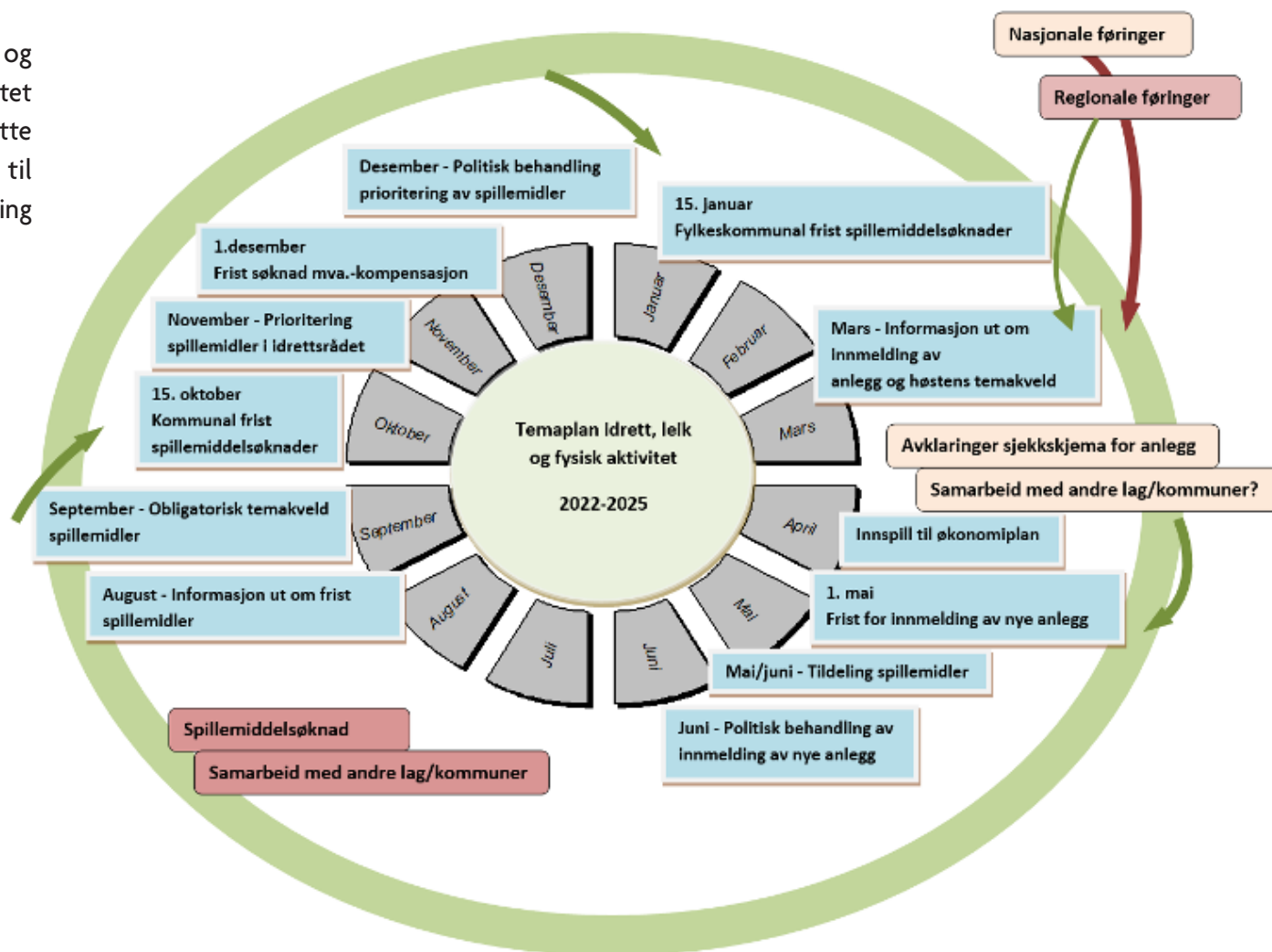
Verdal motorsenter

	AVKLARINGSSPØRSMÅL	AKTUELLE ORDINÆRE IDRETTSANLEGG			AKTUELLE INTERKOMMUNALE IDRETTSANLEGG		
	Avklaringsspørsmål	Ja	Nei	Begrunnelse	Ja	Nei	Begrunnelse
1	Er anleggseier søknadsberettiget?						
2	Har søker rett til bruk av grunn der anlegget skal ligge?						
3	Er anlegget i tråd med Trøndelag fylkeskommune retningslinjer for prioritering av spillemidler?						
4	Er anlegget i tråd med lokale føringer i temaplan?						
a)	Er det samarbeid på tvers av flere klubber?						
b)	Har anlegget lav dekningsgrad i dag?						
c)	Vil anlegget legge tilrette for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet?						
d)	Er anlegget et lett tilgjengelig friluftslivsanlegg?						
e)	Er det gjenbruk, renovering og utvikling av et eksisterende anlegg?						
f)	Vil anlegget samlokaliseres med andre idretter og aktiviteter?						
g)	Jobber anleggseier aktivt mot målene i fritidserklæringen?						
h)	Har anlegget en god plan for drift?						
i)	Er anlegget godt tilrette for funksjonshemmede og/eller er det tilbud om paraiddrett?						
5	Er anlegget en møteplass i tillegg til et idrettsanlegg?						
6	Er anlegget godt tilrettelagt for begge kjønn?						
7.	Støttes anlegget av Verdal idrettsråd?						
8.	Er det opprettet samarbeid på tvers av flere kommuner?						
9.	Er anlegget forankret i idrettens anleggsplan?						
10.	Støttes anlegget av idrettsrådene i andre kommuner?						

Tabell: oppsummering av hvilke kortsiktige og langsiktige ønsker og behov det er for anlegg i Verdal.

ÅRSHJUL SPILLEMIDLER

Årshjul spillemidler viser gjeldende frister og aktuelle arbeidsoppgaver i løpet av året knyttet til anleggsplaner og spillemiddelsøknader. Dette skal bidra til at søkere av spillemidler får til gode prosesser og planer frem mot realisering av anlegg og spillemiddelsøknad.

Verdal kommune

2022